

RYGRADEN

i det danske samfund 2018-2022

Forord

Rygraden i det danske samfund 2018-2022 er et målprogram med store ambitioner – og armbevægelser. Danske kiropraktorer, med deres stærke faglighed og høje uddannelsesniveau, ønsker at tage ansvar og involvere sig endnu mere i udviklingen af samfund og sundhedsvæsen.

I det foregående målprogram – *Kiropraktorerne i spil 2011-2016* – blev der især sat fokus på samarbejde og integration med det øvrige sundhedsvæsen. Målene er i al væsentlighed nået, og kiropraktorerens position i det danske sundhedsvæsen er god og stærk. Ligeledes har Dansk Kiropraktor Forening (DKF) nu et langt tættere samarbejde med de øvrige praksisorganisationer og sundhedsinstitutioner end tidligere, ligesom klinikere systematisk giver almen praksis tilbagemeldinger, især i forhold til pakkeforløbene.

Vi vil sætte patienten med smerter i muskler og led først. Vi vil bidrage til og gå forrest i udviklingen af de gode patientforløb og forskning i tværfagligt samarbejde med det øvrige sundhedsvæsen.

Målprogrammet er blevet til gennem mange og spændende seminarer og møder med samlet mere end 200 medlemmer og hertil stærk involvering fra udvalg, kiropraktorkredsforeninger, Dansk Selskab for Kiropraktik (DSK), Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik (NIKKB) og praktiserende kiropraktorer. Sammenlagt har det taget 1½ år at skabe det.

Dansk Kiropraktor Forening, november 2017

Kiropraktorer er specialister i muskler og led med:

- 5+1 års uddannelse i Klinisk Biomekanik fra Syddansk Universitet
- autorisation, overenskomst med regionerne og offentligt tilskud

Læs mere på www.danskkiropraktorforening.dk og på www.kiropraktorguide.dk

Vi mangler
kiropraktorer

SIDE 4

Ny viden
skaber værdi

SIDE 6

Lighed i sund-
hedsvæsenet

SIDE 8

Forbedrede
rammevilkår
hjælper
patienterne

SIDE 10

Vi mangler kiropraktorer

Kiropraktorer er med deres 5-årige universitetsuddannelse og stærke faglighed kvalificerede til at varetage muskel- og ledområdet i Danmark. Men: Der er for få kiropraktorer i Danmark. Kiropraktormanglen betyder ubesatte stillinger og ringe muligheder for at udvikle muskel-led-området i primær- og sekundærsektoren samt kommunalt.

De ubesatte stillinger står i vejen for vækst og håndtering af eller hjælp til endnu flere patienter. Det medfører, at for mange danskere ikke har reel og lige adgang til kiropraktorerne kompetencer. DKF skal derfor opprioritere og understøtte initiativer, som sikrer bred geografisk dækning og højere lighed i adgangen til udredning og behandling af lidelser i muskler og led.

Pr. 1. november 2017 er der 600 aktive kiropraktorer i Danmark. Ved en simpel fremskrivning baseret på en forventning om ca. 50 % gennemførelseskvotient i tråd med de andre akademiske sundhedsfaglige uddannelser og forventet pension, kan vi forvente ca. 200 kiropraktorer mere i Danmark pr. den 1. januar 2023, end der er i dag – det svarer til en fremgang på 33 %.

Skal vi nå dette mål – eller endnu længere – kræver det, at DKF arbejder for at forbedre forholdene omkring uddannelsesforløbet og det kiropraktiske miljø på Syddansk Universitet, således at endnu flere studerende fremadrettet påbegynder og dermed færdiggør den 5-årige uddannelse. For at sikre et tilstrækkeligt optag bør DKF desuden løbende vurdere, hvorvidt der skal iværksættes tiltag målrettet flere nationale uddannelsessteder med samme akademiske standard som studiet på SDU.

Allerede nu kan vi se, at studenterårgangene bliver større – og det koster penge at sende dem igennem et turnusforløb. Udgifterne afholdes af Kiropraktorfonden, som finansieres af kiropraktorerne selv og Danske Regioner. Derfor skal DKF udvikle en langsigtet plan for den økonomiske afholdelse af det post-graduate uddannelsesforløb (turnus), uden at der gås på kompromis med kvaliteten og fagligheden.

KONKRETE ARBEJDSMÅL:

- DKF skal prioritere arbejdet for, at flere studerende påbegynder og færdiggør uddannelsen til cand.manu. Der bør i målprogramløbetiden derfor udarbejdes konkrete tiltag i forhold til følgende:
  - Mindske frafald, øge optag og forbedre studiemiljø
  - Info om studiet til klinikere
  - Studieaktiviteter som involverer klinikere
  - Fokus på den samlede identitet blandt kiropraktorer
- Øget viden om uddannelsen blandt de studiesøgende
- DKF skal udvikle langsigtet konkret plan for den økonomiske afholdelse af turnus
- DKF skal understøtte initiativer, som sikrer bred geografisk dækning og højere lighed i adgangen til at komme til kiropraktor
  - Professionalisere samarbejdet med de fem regioner og andre interessenter
  - Øge incitamentet for nedsættelse i yderområder
  - Alle kiropraktorer skal kunne arbejde under overenskomsten, da dette vil ensarte kvaliteten af udrednings- og behandlingstilbud og give mulighed for lige adgang til kiropraktor.

Ny viden skaber værdi

Kiropraktorerne er den sundhedsprofession, der procentuelt bruger mest af sin egen økonomi på forskning. Det skal vi holde fast i, og der skal være øget opmærksomhed på formidlingen og implementeringen af forskningsresultater, så praksis udvikles maksimalt. Det betyder, at DKF skal arbejde for at forskning, viden og retningslinjer formidles helt til dørs hos kiropraktorerne selv og hos andre faggrupper.

DKF skal fortsat understøtte praksisnær forskning samt udvikling af tværfaglige initiativer. I den forbindelse bør DKF udvikle og koordinere en langsigtet forskningsstrategi sammen med Kiropraktorfonden, NIKKB og øvrige relevante forskningsmiljøer nationalt og internationalt. Strategisk kan det anbefales, at man dokumenterer den samfundsrelevante og organisatoriske nytteværdi af det kiropraktiske

virkeområde, til brug politisk og i pr-øjemed, men med primært fokus på patienten.

Kiropraktorer skal fortsat være kendt som de mest opdaterede på muskel- og ledområdet. Det sætter store krav til udbuddet, det akademiske niveau og markedsføringen af efteruddannelseskurserne. DKF bør endvidere understøtte arbejdet med at videreudvikle og sikre tværfaglig, relevant efteruddannelse på højt niveau.

KONKRETE ARBEJDSMÅL:

- DKF bør sætte endnu stærkere ind på intern og ekstern formidling af forskning og dokumentation af behandlingen af muskler og led
  - Fokus på professionel formidlingsaktivitet til hele muskel- og ledområdet – herunder på medicinstudier og andre sundhedsfaglige uddannelser
  - Afsætte ressourcer til opdatering af fagspecifikt materiale om muskler og led
  - Afsætte ressourcer til at skabe løbende fornyelse og udvikling af Kiropraktorguide målrettet patienter
  - Sætte fokus på ekstern finansiering af formidling og implementering
- Initiere etablering af tænketank på muskel- og ledområdet med deltagelse af forskellige faggrupper. Tænketanken skal udtrykke holdninger og løsninger inden for muskler og led
- DKF skal øge opmærksomheden på implementeringen af forskning i praksis, også internationalt
- DKF skal tage initiativ til cost-benefit analyser, businesscases mv. på muskel-led-området
- DKF skal koordinere forskningsstrategier for Kiropraktorfonden, NIKKB og øvrige forskningsmiljøer, også internationalt
- DKF bør endvidere understøtte arbejdet med at videreudvikle og sikre tværfaglig, relevant efteruddannelse, gerne i samarbejde med øvrige akademiske faggrupper i sundhedsvæsenet
- DKF skal tage initiativ til endnu mere internationalt samarbejde både i forhold til forskningsprojekter og politiske indsatser.

Lighed i sundhedsvæsenet

Kiropraktorerne ønsker et sundhedsvæsen med fokus på lige sundhed for alle. Et sundhedsvæsen, der sætter patienterne først, og som arbejder for at prioritere og skabe de bedste rammer for borgere med lidelser i muskler og led, uanset hvor de bor, og hvad de fejler.

Kiropraktorerne vil gå forrest i det tværfaglige samarbejde til gavn for det enkelte individ og til glæde for det samlede muskel- og ledområde og dermed også folkesundheden. Kiropraktorerne har som stand de akademiske evner og derfor en særlig forpligtelse til at erkende uhensigtsmæssigheder og udbrede

viden og løsningsforslag til muskel- og ledindsatsområder.

DKF skal løbende arbejde på at belyse, hvor kiropraktorerne indplacering i det øvrige sundhedsvæsen og samfund ideelt og realistisk bør være.

KONKRETE ARBEJDSMÅL:

- DKF arbejder for lighed i sundhed, hvilket skal spejles i nye rammer og roller
  - Der skal udvikles målrettede lighedsskabende initiativer
- DKF skal udarbejde en national strategi for muskel- og ledområdet i samarbejde med andre organisationer.
- DKF skal identificere, prioritere og arbejde aktivt for henvisningsrettigheder til relevante medicinske specialer
  - hvor det giver mening.
- DKF skal fortsat arbejde for deltagelse i udvikling og implementering af Nationale Kliniske Retningslinjer på muskel- og ledområdet til gavn for patienten
  - Identificere og prioritere områder
  - Udarbejde en plan for finansiering, hvor det er nødvendigt
- DKF skal udarbejde en handlingsplan for inddragelse af borgere i fremtidige udviklingsstrategier på muskel- og ledområdet
- DKF skal tage initiativ til forpligtende tværfagligt samarbejde med de øvrige sundhedsorganisationer
- Tage initiativ til øget samarbejde med patientforeninger med henblik på at udvikle mindst én patientrettet aktivitet (fx fælles materiale).

Forbedrede rammevilkår hjælper patienterne

Ved at vise kiropraktorernes værdi i sundhedsvæsenet og ved at styrke samarbejdet med fx de praktiserende læger, kommunerne og sygehusvæsenet - hvor det giver mening - er det målet at udvide eller forbedre kiropraktorernes rammevilkår via overenskomsten (OK).

DKF skal fortsat arbejde for, at flere får mulighed for adgang til kiropraktik med tilskud, fx i områder hvor der er få kiropraktorer pr. patient eller i områder med langt mellem kiropraktorer.

DKF er en samarbejdspartner, der søger løsningen, og som i tråd med bevægelsen i det danske sundhedsvæsen går efter at identificere og aftale pakkeforløb for subgrupper – når der ligger relevant baggrundsmateriale for

sådanne. Det kan fx være på børn-/unge- og kronikerområdet – eller på hofteområdet. Gældende overenskomst bør altid afspejle de aktuelle muligheder for undersøgelse og behandling af muskel-led-patienter, herunder ikke mindst forskningsresultater og udvikling af elektroniske muligheder for konsultation og rådgivning.

KONKRETE ARBEJDSMÅL:

- DKF skal søge at aftale yderligere pakkeforløb for subgrupper, der kan have glæde af strukturerede og tidsstyrede forløb
  - Udarbejde materiale der beskriver fordele for patienter og sundhedsekonomi på mindst 3 subgrupper, gerne tværfagligt
- Det elektroniske marked skal skrives ind i OK, og der skal sættes fokus på udvikling og honorering af digitalt tidssvarende løsninger, fx i form af e-konsultationer
  - Udarbejde løsningforslag i forhold til e-konsultationer mv. omfattende honorering og journalsystem
- DKF har en vigtig rolle i at holde og udbygge en positiv dialog med forsikringsselskaber, regioner og øvrige samarbejdspartnere i og uden for overenskomsten.
  - For eksempel: Spor på Faglig Kongres målrettet udefrakommende interessenter, fx forsikringsselskaber, mellemhandlere, de fem regioner, praksiskonsulenter mfl. med henblik på at sikre smidige behandlingsforløb for patienterne
  - For eksempel: Lancere en fælles plan for udvidet samarbejde omkring udveksling af diagnostisk billedmateriale
- DKF skal løbende søge oplysninger omkring ejerforhold og praksisformer og opbygge og formidle viden til medlemmerne på dette område under hensyntagen til etik og faglighed.

